

金剛經

金剛般若波羅蜜經

Vajracchedikā Prajñāpāramitā Sūtra

鳩摩羅什

cbeta: T0235

version: v0.11.0(2026-03-24)

<https://siakhooi.github.io/buddhism>

金剛般若波羅蜜經

jīn gāng bō rě bō luó mì jīng

南無本師釋迦牟尼佛

nā mó běn shī shì jiā móu ní fó

南無般若會上佛菩薩

nā mó bō rě huì shàng fó pú sà

開經偈

kāi jīng jì

無上甚深微妙法

wú shàng shēn shēn wēi miào fǎ

百千萬劫難遭遇

bǎi qiān wàn jié nán zāo yù

我今見聞得受持

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí

願解如來真實義

yuàn jiě rú lái zhēn shí yì

法會因由分第一

fǎ huì yīn yóu fēn dì yī

『 說法聚會 ， 由此起因 』

shuōfǎ jùhuì yóucǐ qīyīn

如是我聞。一時，佛在舍衛國祇樹給孤

rú shì wǒ wén yī shí fó zài shě wèi guó qí shù jǐ gū

獨園，與大比丘眾千二百五十人俱。爾

dú yuán yǔ dà bī qiū zhòng qiān èr bǎi wǔ shí rén jù ěr

時，世尊食時，著衣持鉢，入舍衛大城

shí shì zūn shí shí zhuó yī chí bō rù shě wèi dà chéng

乞食。於其城中，次第乞已，還至本處

qǐ shí yú qí chéng zhōng cì dì qǐ yǐ huán zhì běn chù

。飯食訖，收衣鉢，洗足已，敷座而坐

fàn shí qì shōu yī bō xǐ zú yǐ fū zuò ér zuò

○

善現啟請分第二

shànxiàn qǐ qǐng fēn dì èr

『善現長老，啟請佛訓』

shànxiànzhānglǎo qǐqǐngfóxùn

時，長老須菩提，在大眾中，即從座

shí zhāng lǎo xū pú tí zài dà zhòng zhōng jí cóng zuò

起，偏袒右肩，右膝著地，合掌恭敬。

qǐ piān tǎn yòu jiān yòu xī zhuò dì hé zhǎng gōng jìng

而白佛言：「希有世尊！如來善護念諸

ér bái fó yán xī yǒu shì zūn rú lái shān hù niàn zhū

菩薩，善付囑諸菩薩。世尊！善男子、

pú sà shān fù zhǔ zhū pú sà shì zūn shān nán zi

善女人，發阿耨多羅三藐三菩提心，云

shàn nǚ rén fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn yún

何應住？云何降伏其心？」

hé yīng zhù yún hé xiáng fú qí xīn

佛言：「善哉，善哉。須菩提！如汝所

fó yán shàn zāi shàn zāi xū pú tí rú rǔ suǒ

說：如來善護念諸菩薩，善付囑諸菩薩

shuō rú lái shàn hù niàn zhū pú sà shàn fù zhǔ zhū pú sà

。汝今諦聽，當為汝說：善男子、善女

rǔ jīn dì tīng dāng wéi rǔ shuō shàn nán zi shàn nǚ

人，發阿耨多羅三藐三菩提心，應如是

rén fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn yīng rú shì

住，如是降伏其心。」

zhù rú shì xiáng fú qí xīn

「唯然，世尊！願樂欲聞。」

wéi rán shì zūn yuàn yào yù wén

大乘正宗分第三

dà chéngzhèngzōng fēn dì sān

『最大之乘，最正之宗』

zuìdàzhīchéng zuìzhèngzhīzōng

佛告須菩提：「諸菩薩摩訶薩，應如是降

fó gào xū pú tí zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì xiáng

伏其心：所有一切眾生之類，若卵生、

fú qí xīn suǒ yǒu yī qiè zhòngshēng zhī lèi ruò luǎn shēng

若胎生、若濕生、若化生；若有色、若
ruò tāi shēng ruò shī shēng ruò huà shēng ruò yǒu sè ruò

無色；若有想、若無想、若非有想非無
wú sè ruò yǒu xiǎng ruò wú xiǎng ruò fēi yǒu xiǎng fēi wú

想，我皆令入無餘涅槃而滅度之。如是
xiǎng wǒ jiē lìng rù wú yú niè pán ér miè dù zhī rú shì

滅度無量無數無邊眾生，實無眾生得滅
miè dù wú liàng wú shù wú biān zhòngshēng shí wú zhòngshēng dé miè

度者。何以故？須菩提！若菩薩有我相
dù zhě hé yǐ gù xū pú tí ruò pú sà yǒu wǒ xiàng

、人相、眾生相、壽者相，即非菩薩。」
rén xiàng zhòngshēngxiàng shòu zhě xiàng jí fēi pú sà

妙行無住分第四

miàoxíng wú zhù fēn dì sì

『奧妙之行，本無住著』
ào miào zhī xíng běn wú zhù zhù

「復次，須菩提！菩薩於法，應無所住
fù cì xū pú tí pú sà yú fǎ yīng wú suǒ zhù

，行於布施。所謂不住色布施，不住聲
xíng yú bù shī suǒ wèi bú zhù sè bù shī bú zhù shēng

、香、味、觸、法布施。須菩提！菩薩
xiāng wèi chù fǎ bù shī xū pú tí pú sà

應如是布施，不住於相。何以故？若菩
yīng rú shì bù shī bú zhù yú xiāng hé yǐ gù ruò pú

薩不住相布施。其福德不可思量。」
sà bú zhù xiāng bù shī qí fú dé bù kě sī liang

「須菩提！於意云何？東方虛空，可思
xū pú tí yú yì yún hé dōng fāng xū kōng kě sī

量不？」

liang fǒu

「不也，世尊！」
bù yě shì zūn

「須菩提！南、西、北方，四維上下虛
xū pú tí nán xī běi fāng sì wéi shàng xià xū

空，可思量不？」
kōng kě sī liang fǒu

「不也，世尊！」
bù yě shì zūn

「須菩提！菩薩無住相布施，福德亦復
xū pú tí pú sà wú zhù xiāng bù shī fú dé yì fù

如是不可思量。須菩提！菩薩但應如所
rú shì bù kě sī liang xū pú tí pú sà dàn yīng rú suǒ

教住。」

jiào zhù

如理實見分第五

rú lǐ shí jiàn fēn dì wǔ

『自如之理，乃見真實』

zì rú zhī lǐ nǎi jiàn zhēn shí

「須菩提。於意云何？可以身相見如來

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ shēn xiàng jiàn rú lái

不？」

fǒu

「不也，世尊，不可以身相得見如來。

bù yě shì zūn bù kě yǐ shēn xiàng dé jiàn rú lái

何以故？如來所說身相，即非身相。」

hé yǐ gù rú lái suǒ shuō shēn xiàng jí fēi shēn xiàng

佛告須菩提：

fó gào xū pú tí

「凡所有相，皆是虛妄。

fán suǒ yǒu xiàng jiē shì xū wàng

若見諸相非相，即見如來。」

ruò jiàn zhū xiàng fēi xiàng jí jiàn rú lái

正信希有分第六

zhèngxìn xī yǒu fēn dì liù

『 生 正 信 心 ， 最 為 希 有 』
shēngzhèngxīnxīn zuìwéixīyǒu

須菩提白佛言：「世尊！頗有眾生，得
xū pú tí bái fó yán shì zūn pō yǒu zhòng shēng dé

聞如是言說章句，生實信不？」
wén rú shì yán shuō zhāng jù shēng shí xìn fǒu

佛告須菩提：「莫作是說。如來滅後，
fó gào xū pú tí mò zuò shì shuō rú lái miè hòu

後五百歲，有持戒修福者，於此章句能
hòu wǔ bǎi suì yǒu chí jiè xiū fú zhě yú cǐ zhāng jù néng

生信心，以此為實，當知是人於一佛
shēng xìn xīn yǐ cǐ wéi shí dāng zhī shì rén bù yú yī fó

、二佛、三四五佛而種善根，已於無量
èr fó sān sì wǔ fó ér zhǒng shàn gēn yǐ yú wú liàng

千萬佛所種諸善根，聞是章句，乃至一
qiān wàn fó suǒ zhǒng zhū shàn gēn wén shì zhāng jù nǎi zhì yī

念生淨信者，須菩提！如來悉知悉見，
niàn shēng jìng xìn zhě xū pú tí rú lái xī zhī xī jiàn

是諸眾生得如是無量福德。何以故？
shì zhū zhòng shēng dé rú shì wú liàng fú dé hé yǐ gù

是諸眾生無復我相、人相、眾生相、
shì zhū zhòng shēng wú fù wǒ xiàng rén xiàng zhòng shēng xiàng

壽者相。」

shòu zhě xiàng

「無法相，亦無非法相。何以故？是諸

wú fǎ xiàng yì wú fēi fǎ xiàng hé yǐ gù shì zhū

眾生若心取相，則為著我、人、眾生

zhòng shēng ruò xīn qǔ xiàng zé wéi zhuò wǒ rén zhòng shēng

、壽者。」

shòu zhě

「若取法相，即著我、人、眾生、壽者

ruò qǔ fǎ xiàng jí zhuò wǒ rén zhòng shēng shòu zhě

。何以故？若取非法相，即著我、人、

hé yǐ gù ruò qǔ fēi fǎ xiàng jí zhuò wǒ rén

眾生、壽者。是故不應取法，不應取非

zhòng shēng shòu zhě shì gù bù yīng qǔ fǎ bù yīng qǔ fēi

法。以是義故，如來常說：汝等比丘，

fǎ yǐ shì yì gù rú lái cháng shuō rǔ děng bī qiū

知我說法，如筏喻者，法尚應捨，何況

zhī wǒ shuō fǎ rú fá yù zhě fǎ shàng yīng shě hé kuàng

非法。」

fēi fǎ

無得無說分第七

wú dé wú shuō fēn dì qī

『 空則無得，寂則無說 』
kōngzé wú dé jì zé wúshuō

「 須菩提！於意云何？如來得阿耨多羅

xū pú tí yú yì yún hé rú lái dé ā nòu duō luó

三藐三菩提耶？如來有所說法耶？」

sān miǎo sān pú tí yé rú lái yǒu suǒ shuō fǎ yé

須菩提言：「如我解佛所說義，無有定

xū pú tí yán rú wǒ jiě fó suǒ shuō yì wú yǒu dìng

法，名『阿耨多羅三藐三菩提』，亦無

fǎ míng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yì wú

有定法，如來可說。何以故？如來所說

yǒu dìng fǎ rú lái kě shuō hé yǐ gù rú lái suǒ shuō

法。皆不可取、不可說；非法，非非法

fǎ jiē bù kě qǔ bù kě shuō fēi fǎ fēi fēi fǎ

。所以者何？一切賢聖，皆以無為法而

suǒ yǐ zhě hé yī qiè xián shèng jiē yǐ wú wéi fǎ ér

有差別。」

yǒu chà bié

依法出生分第八

yī fǎ chūshēngfēn dì bā

『 諸佛之法，依此生出 』
zhūfózhīfǎ yī cǐshēngchū

「 須菩提！於意云何？若人滿三千大千

xū pú tí yú yì yún hé ruò rén mǎn sān qiān dà qiān

世界七寶以用布施，是人所得福德，寧

shì jiè qī bǎo yǐ yòng bù shī shì rén suǒ dé fú dé níng

為多不？」

wéi duō fǒu

須菩提言：「甚多，世尊！何以故？是

xū pú tí yán shèn duō shì zūn hé yǐ gù shì

福德即非福德性，是故如來說福德多。

fú dé jí fēi fú dé xìng shì gù rú lái shuō fú dé duō

」

「若復有人，於此經中受持，乃至四句

ruò fù yǒu rén yú cǐ jīng zhōng shòu chí nǎi zhì sì jù

偈等，為他人說，其福勝彼。何以故？

jì děng wéi tā rén shuō qí fú shèng bǐ hé yǐ gù

須菩提！一切諸佛，及諸佛阿耨多羅三

xū pú tí yī qiè zhū fó jí zhū fó ā nòu duō luó sān

藐三菩提法，皆從此經出。須菩提！所

miǎo sān pú tí fǎ jiē cóng cǐ jīng chū xū pú tí suǒ

謂佛法者，即非佛法，是名佛法。」

wèi fó fǎ zhě jí fēi fó fǎ shì míng fó fǎ

一相無相分第九

yí xiàng wú xiāng fēn dì jiǔ

『 只此一相，本來無形 』

zhīcǐyíxiāng běnláiwúxíng

「 須菩提！於意云何？須陀洹能作是念

xū pú tí yú yì yún hé xū tuó huán néng zuò shì niàn

：『 我得須陀洹果 』不？」

wǒ dé xū tuó huán guǒ fǒu

須菩提言：「 不也，世尊！何以故？須

xū pú tí yán bù yě shì zūn hé yǐ gù xū

陀洹名為入流，而無所入；不入色、聲

tuó huán míng wéi rù liú ér wú suǒ rù bù rù sè shēng

、香、味、觸、法，是名須陀洹。」

xiāng wèi chù fǎ shì míng xū tuó huán

「 須菩提！於意云何？斯陀含能作是念

xū pú tí yú yì yún hé sī tuó hán néng zuò shì niàn

：『 我得斯陀含果 』不？」

wǒ dé sī tuó hán guǒ fǒu

須菩提言：「 不也，世尊！何以故？斯

xū pú tí yán bù yě shì zūn hé yǐ gù sī

陀含名一往來，而實無往來，是名斯陀
tuó hán míng yī wǎng lái ér shí wú wǎng lái shì míng sī tuó

含。」

hán

「須菩提！於意云何？阿那含能作是念
xū pú tí yú yì yún hé ā nà hán néng zuò shì niàn

：『我得阿那含果』不？」

wǒ dé ā nà hán guǒ fǒu

須菩提言：「不也，世尊！何以故？阿
xū pú tí yán bù yě shì zūn hé yǐ gù ā

那含名為不來，而實無不來，是故名阿
nà hán míng wéi bù lái ér shí wú bù lái shì gù míng ā

那含。」

nà hán

「須菩提！於意云何？阿羅漢能作是念
xū pú tí yú yì yún hé ā luó hàn néng zuò shì niàn

：『我得阿羅漢道』不？」

wǒ dé ā luó hàn dào fǒu

須菩提言：「不也，世尊！何以故？實
xū pú tí yán bù yě shì zūn hé yǐ gù shí

無有法名阿羅漢。世尊！若阿羅漢作是
wú yǒu fǎ míng ā luó hàn shì zūn ruò ā luó hàn zuò shì

念：『我得阿羅漢道』即為著我、人、

niàn wǒ dé ā luó hàn dào jí wéi zhuò wǒ rén

眾生、壽者。世尊！佛說我得無諍三

zhòng shēng shòu zhě shì zūn fó shuō wǒ dé wú zhèng sān

昧，人中最為第一，是第一離欲阿羅漢

mèi rén zhōng zuì wéi dì yī shì dì yī lí yù ā luó hàn

。世尊！我不作是念：『我是離欲阿羅

shì zūn wǒ bù zuò shì niàn wǒ shì lí yù ā luó

漢。』世尊！我若作是念：『我得阿羅

hàn shì zūn wǒ ruò zuò shì niàn wǒ dé ā luó

漢道。』世尊則不說須菩提是樂阿蘭那

hàn dào shì zūn zé bù shuō xū pú tí shì yào ā lán nà

行者。以須菩提實無所行，而名須菩提

háng zhě yǐ xū pú tí shí wú suǒ xíng ér míng xū pú tí

，是樂阿蘭那行。」

shì yào ā lán nà háng

莊嚴淨土分第十

zhuāngyán jìng tǔ fēn dì shí

『成就莊嚴，淨明心地』

chéngjiùzhuāngyán jìngmíngxīndì

佛告須菩提：「於意云何？如來昔在燃

fó gào xū pú tí yú yì yún hé rú lái xī zài rán

燈佛所，於法有所得不？」

dēng fó suǒ yú fǎ yǒu suǒ dé fǒu

「不也，世尊！如來在燃燈佛所，於法
bù yě shì zūn rú lái zài rán dēng fó suǒ yú fǎ

實無所得。」

shí wú suǒ dé

「須菩提！於意云何？菩薩莊嚴佛土
xū pú tí yú yì yún hé pú sà zhuāng yán fó tǔ

不？」

fǒu

「不也，世尊！何以故？莊嚴佛土者，
bù yě shì zūn hé yǐ gù zhuāng yán fó tǔ zhě

即非莊嚴，是名莊嚴。」

jí fēi zhuāng yán shì míng zhuāng yán

「是故，須菩提！諸菩薩摩訶薩，應如
shì gù xū pú tí zhū pú sà mó hē sà yīng rú

是生清淨心，不應住色生心，不應住
shì shēng qīng jìng xīn bù yīng zhù sè shēng xīn bù yīng zhù

聲、香、味、觸、法生心，應無所住而
shēng xiāng wèi chù fǎ shēng xīn yīng wú suǒ zhù ér

生其心。」

shēng qí xīn

「須菩提！譬如有人，身如須彌山王，
xū pú tí pì rú yǒu rén shēn rú xū mí shān wáng

於意云何？是身為大不？」

yú yì yún hé shì shēn wéi dà fǒu

須菩提言：「甚大，世尊！何以故？佛
xū pú tí yán shèn dà shì zūn hé yǐ gù fó

說非身，是名大身。」
shuō fēi shēn shì míng dà shēn

無為福勝分第十一

wú wéi fú shèngfēn dì shí yī

『修無為福，勝於布施』
xiūwúwéifú shèngyú bùshī

「須菩提！如恆河中所有沙數，如是沙
xū pú tí rú héng hé zhōng suǒ yǒu shā shù rú shì shā

等恆河，於意云何？是諸恆河沙，寧為
děng héng hé yú yì yún hé shì zhū héng hé shā níng wéi

多不？」
duō fǒu

須菩提言：「甚多，世尊！但諸恆河，
xū pú tí yán shèn duō shì zūn dàn zhū héng hé

尚多無數，何況其沙。」
shàng duō wú shù hé kuàng qí shā

「須菩提！我今實言告汝：若有善男子
xū pú tí wǒ jīn shí yán gào rǔ ruò yǒu shàn nán zi

、善女人，以七寶滿爾所恆河沙數三千
shàn nǚ rén yǐ qī bǎo mǎn ěr suǒ héng hé shā shù sān qiān

大千世界，以用布施，得福多不？」

dà qiān shì jiè yǐ yòng bù shī dé fú duō fǒu

須菩提言：「甚多，世尊！」

xū pú tí yán shèn duō shì zūn

佛告須菩提：「若善男子、善女人，於

fó gào xū pú tí ruò shàn nán zi shàn nǚ rén yú

此經中，乃至受持四句偈等，為他人說

cǐ jīng zhōng nǎi zhì shòu chí sì jù jì děng wéi tā rén shuō

，而此福德，勝前福德。」

ér cǐ fú dé shèng qián fú dé

尊重正教分第十二

zūnzhòngzhèngjiào fēn dì shí èr

『受持正教，天人尊重』

shòuchízhèngjiào tiānrénzūnzhòng

「復次，須菩提！隨說是經，乃至四句

fù cì xū pú tí suí shuō shì jīng nǎi zhì sì jù

偈等，當知此處，一切世間，天、人、

jì děng dāng zhī cǐ chù yí qiè shì jiān tiān rén

阿修羅，皆應供養，如佛塔廟。何況有

ā xiū luó jiē yīng gòng yǎng rú fó tā miào hé kuàng yǒu

人，盡能受持讀誦。須菩提！當知是人

rén jìn néng shòu chí dú sòng xū pú tí dāng zhī shì rén

成就最上第一希有之法，若是經典所

chéng jiù zuì shàng dì yī xī yǒu zhī fǎ ruò shì jīng diǎn suǒ

在之處，即為有佛，若尊重弟子。」

zài zhī chù jí wéi yǒu fó ruò zūn zhòng dì zǐ

如法受持分第十三

rú fǎ shòu chí fēn dì shí sān

『當如此法，承受奉持』

dāngrú cǐ fǎ chéngshòufèngchí

爾時，須菩提白佛言：「世尊！當何名

ěr shí xū pú tí bái fó yán shì zūn dāng hé míng

此經？我等云何奉持？」

cǐ jīng wǒ děng yún hé fèng chí

佛告須菩提：「是經名為金剛般若波羅

fó gào xū pú tí shì jīng míng wéi jīn gāng bō rě bō luó

蜜，以是名字，汝當奉持。所以者何？

mì yǐ shì míng zì rǔ dāng fèng chí suǒ yǐ zhě hé

須菩提！佛說般若波羅蜜，即非般若波

xū pú tí fó shuō bō rě bō luó mì jí fēi bō rě bō

羅蜜。是名般若波羅蜜。須菩提！於意

luó mì shì míng bō rě bō luó mì xū pú tí yú yì

云何？如來有所說法不？」

yún hé rú lái yǒu suǒ shuō fǎ fǒu

須菩提白佛言：「世尊！如來無所說。

xū pú tí bái fó yán

shì zūn

rú lái wú suǒ shuō

」

「須菩提！於意云何？三千大千世界所

xū pú tí

yú yì yún hé

sān qiān dà qiān shì jiè suǒ

有微塵，是為多不？」

yǒu wēi chén

shì wéi duō fǒu

須菩提言：「甚多，世尊！」

xū pú tí yán

shèn duō

shì zūn

「須菩提！諸微塵，如來說非微塵，是

xū pú tí

zhū wēi chén

rú lái shuō fēi wēi chén

shì

名微塵。如來說：世界，非世界，是名

míng wēi chén

rú lái shuō

shì jiè

fēi shì jiè

shì míng

世界。須菩提！於意云何？可以三十二

shì jiè

xū pú tí

yú yì yún hé

kě yǐ sān shí èr

xiàng

相見如來不？」

xiāng jiàn rú lái fǒu

「不也，世尊！不可以三十二相得見如

bù yě

shì zūn

bù kě yǐ sān shí èr xiàng dé jiàn rú

lái

hé yǐ gù

rú lái shuō

來。何以故？如來說：三十二相，即是

lái

hé yǐ gù

rú lái shuō

sān shí èr xiàng

jí shì

非相，是名三十二相。」

fēi xiāng

shì míng sān shí èr xiàng

shì míng sān shí èr xiàng

「須菩提！若有善男子、善女人，以恆
xū pú tí ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén yǐ héng

河沙等身命布施；若復有人，於此經中
hé shā děng shēn mìng bù shī ruò fù yǒu rén yú cǐ jīng zhōng

，乃至受持四句偈等，為他人說，其福
nǎi zhì shòu chí sì jù jì děng wéi tā rén shuō qí fú

甚多！」

shèn duō

離相寂滅分第十四

lí xiàng jì miè fēn dì shí sì

『離諸形相，自得寂滅』

lízhūxíngxiàng zì dé jì miè

爾時，須菩提聞說是經，深解義趣，涕
ěr shí xū pú tí wén shuō shì jīng shēn jiě yì qù tì

淚悲泣，而白佛言：「希有世尊！佛說
lèi bēi qì ér bái fó yán xī yǒu shì zūn fó shuō

如是甚深經典，我從昔來所得慧眼，未
rú shì shèn shēn jīng diǎn wǒ cóng xī lái suǒ dé huì yǎn wèi

曾得聞如是之經。世尊！若復有人，得
céng dé wén rú shì zhī jīng shì zūn ruò fù yǒu rén dé

聞是經，信心清淨，則生實相，當知
wén shì jīng xìn xīn qīng jìng zé shēng shí xiàng dāng zhī

是人，成就第一希有功德。世尊！是實

shì rén chéng jiù dì yī xī yǒu gōng dé shì zūn shì shí

相者，則是非相，是故如來說名實相

xiàng zhě zé shì fēi xiàng shì gù rú lái shuō míng shí xiàng

。世尊！我今得聞如是經典，信解受持

shì zūn wǒ jīn dé wén rú shì jīng diǎn xìn jiě shòu chí

，不足為難；若當來世，後五百歲，其

bù zú wéi nán ruò dāng lái shì hòu wǔ bǎi suì qí

有眾生，得聞是經，信解受持，是人則

yǒu zhòng shēng dé wén shì jīng xìn jiě shòu chí shì rén zé

為第一希有。何以故？此人無我相、無

wéi dì yī xī yǒu hé yǐ gù cǐ rén wú wǒ xiàng wú

人相、無眾生相、無壽者相。所以者

rén xiàng wú zhòng shēng xiàng wú shòu zhě xiàng suǒ yǐ zhě

何？我相，即是非相；人相、眾生相

hé wǒ xiàng jí shì fēi xiàng rén xiàng zhòng shēng xiàng

、壽者相，即是非相。何以故？離一切

shòu zhě xiàng jí shì fēi xiàng hé yǐ gù lí yī qiè

諸相，則名諸佛。」

zhū xiàng zé míng zhū fó

佛告須菩提：「如是，如是！若復有人

fó gào xū pú tí rú shì rú shì ruò fù yǒu rén

，得聞是經，不驚、不怖、不畏，當知

dé wén shì jīng bù jīng bù bù bù wèi dāng zhī

是人，甚為希有。何以故？須菩提！如
shì rén shèn wéi xī yǒu hé yǐ gù xū pú tí rú

來說：第一波羅蜜，即非第一波羅蜜，
lái shuō dì yī bō luó mì jí fēi dì yī bō luó mì

是名第一波羅蜜。須菩提！忍辱波羅蜜
shì míng dì yī bō luó mì xū pú tí rěn rǔ bō luó mì

，如來說非忍辱波羅蜜。是名忍辱波羅
rú lái shuō fēi rěn rǔ bō luó mì shì míng rěn rǔ bō luó

密。何以故？須菩提！如我昔為歌利王
mì hé yǐ gù xū pú tí rú wǒ xī wéi gē lì wáng

割截身體，我於爾時，無我相、無人相
gē jí shēn tǐ wǒ yú ěr shí wú wǒ xiàng wú rén xiàng

、無眾生相、無壽者相。何以故？我於
wú zhòng shēng xiàng wú shòu zhě xiàng hé yǐ gù wǒ yú

往昔，節節支解時，若有我相、人相、
wǎng xī jié jié zhī jiě shí ruò yǒu wǒ xiàng rén xiàng

眾生相、壽者相，應生瞋恨。須菩提
zhòng shēng xiàng shòu zhě xiàng yīng shēng chēn hèn xū pú tí

！又念過去，於五百世，作忍辱仙人，
yòu niàn guò qù yú wǔ bǎi shì zuò rěn rǔ xiān rén

於爾所世，無我相、無人相、無眾生
yú ěr suǒ shì wú wǒ xiàng wú rén xiàng wú zhòng shēng

相、無壽者相。是故須菩提！菩薩應離
xiàng wú shòu zhě xiàng shì gù xū pú tí pú sà yīng lí

一切相，發阿耨多羅三藐三菩提心。不
yí qiè xiàng fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn bù

應住色生心，不應住聲、香、味、觸、
yīng zhù sè shēng xīn bù yīng zhù shēng xiāng wèi chù

法生心，應生無所住心。若心有住，則
fā shēng xīn yīng shēng wú suǒ zhù xīn ruò xīn yǒu zhù zé

為非住。」

wéi fēi zhù

「是故佛說：菩薩心不應住色布施。須
shì gù fó shuō pú sà xīn bù yīng zhù sè bù shī xū

菩提！菩薩為利益一切眾生故，應如是
pú tí pú sà wéi lì yì yí qiè zhòng shēng gù yīng rú shì

布施。如來說：一切諸相，即是非相。
bù shī rú lái shuō yí qiè zhū xiàng jí shì fēi xiàng

又說：一切眾生，即非眾生。須菩提
yòu shuō yí qiè zhòng shēng jí fēi zhòng shēng xū pú tí

！如來是真語者、實語者、如語者、不
rú lái shì zhēn yǔ zhě shí yǔ zhě rú yǔ zhě bù

誑語者、不異語者。」

kuāng yǔ zhě bù yì yǔ zhě

「須菩提！如來所得法，此法無實無虛
xū pú tí rú lái suǒ dé fǎ cǐ fǎ wú shí wú xū

。須菩提！若菩薩心住於法而行布施，
xū pú tí ruò pú sà xīn zhù yú fǎ ér xíng bù shī

如人入闇，則無所見；若菩薩心不住法

rú rén rù àn zé wú suǒ jiàn ruò pú sà xīn bú zhù fǎ

而行布施，如人有目，日光明照，見種

ér xíng bù shī rú rén yǒu mù rì guāng míng zhào jiàn zhǒng

種色。」

zhǒng sè

「須菩提！當來之世，若有善男子、善

xū pú tí dāng lái zhī shì ruò yǒu shàn nán zi shàn

女人，能於此經，受持讀誦，則為如來

nǚ rén néng yú cǐ jīng shòu chí dú sòng zé wéi rú lái

，以佛智慧，悉知是人，悉見是人，皆

yǐ fó zhì huì xī zhī shì rén xī jiàn shì rén jiē

得成就無量無邊功德。」

dé chéng jiù wú liàng wú biān gōng dé

持經功德分第十五

chí jīng gōng dé fēn dì shí wǔ

『受持此經，功德無量』

shòu chí cǐ jīng gōng dé wú liàng

「須菩提！若有善男子、善女人，初日

xū pú tí ruò yǒu shàn nán zi shàn nǚ rén chū rì

分以恆河沙等身布施，中日分復以恆河

fēn yǐ héng hé shā děng shēn bù shī zhōng rì fēn fù yǐ héng hé

沙等身布施，後日分亦以恆河沙等身布

shā děng shēn bù shī hòu rì fēn yì yǐ héng hé shā děng shēn bù

施，如是無量百千萬億劫，以身布施；

shī rú shì wú liàng bǎi qiān wàn yì jié yǐ shēn bù shī

若復有人，聞此經典，信心不逆，其福

ruò fù yǒu rén wén cǐ jīng diǎn xìn xīn bù nì qí fú

勝彼，何況書寫、受持、讀誦、為人解

shèng bǐ hé kuàng shū xiě shòu chí dú sòng wéi rén jiě

說。」

shuō

「須菩提！以要言之，是經有不可思議

xū pú tí yǐ yào yán zhī shì jīng yǒu bù kě sī yì

、不可稱量、無邊功德。如來為發大

bù kě chēng liàng wú biān gōng dé rú lái wéi fā dà

乘者說，為發最上乘者說。若有人能

chéng zhé shuō wéi fā zuì shàng chéng zhé shuō ruò yǒu rén néng

受持讀誦，廣為人說，如來悉知是人，

shòu chí dú sòng guǎng wéi rén shuō rú lái xī zhī shì rén

悉見是人，皆得成就不可量、不可稱

xī jiàn shì rén jiē dé chéng jiù bù kě liàng bù kě chēng

、無有邊、不可思議功德。」

wú yǒu biān bù kě sī yì gōng dé

「如是人等，則為荷擔如來阿耨多羅三

rú shì rén děng zé wéi hé dān rú lái ā nòu duō luó sān

藐三菩提。何以故？須菩提！若樂小法

miǎo sān pú tí hé yǐ gù xū pú tí ruò lè xiǎo fǎ

者，著我見、人見、眾生見、壽者見，

zhé zhuó wǒ jiàn rén jiàn zhòng shēng jiàn shòu zhě jiàn

則於此經不能聽受、讀誦，為人解說。

zé yú cǐ jīng bù néng tīng shòu dú sòng wéi rén jiě shuō

」

「須菩提！在在處處，若有此經，一切

xū pú tí zài zài chù chù ruò yǒu cǐ jīng yī qiè

世間，天、人、阿修羅，所應供養；當

shì jiān tiān rén ā xiū luó suǒ yīng gòng yǎng dāng

知此處，則為是塔，皆應恭敬，作禮圍

zhī cǐ chù zé wéi shì tǎ jiē yīng gōng jìng zuò lǐ wéi

遶，以諸華香而散其處。」

rào yǐ zhū huá xiāng ér sǎn qí chù

能淨業障分第十六

néngjìng yè zhàngfēn dì shí liù

『若能清淨，業障盡消』
ruònéngqīngjìng yèzhàngjìnxiāo

「復次，須菩提！善男子、善女人，受
fù cì xū pú tí shàn nán zi shàn nǚ rén shòu

持讀誦此經，若為人輕賤，是人先世罪
chí dú sòng cǐ jīng ruò wéi rén qīng jiàn shì rén xiān shì zuì

業，應墮惡道，以今世人輕賤故，先世
yè yīng duò è dào yǐ jīn shì rén qīng jiàn gù xiān shì

罪業則為消滅，當得阿耨多羅三藐三菩
zuì yè zé wéi xiāo miè dāng dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú

提。」
tí

「須菩提！我念過去無量阿僧祇劫，於
xū pú tí wǒ niàn guò qù wú liàng ā sēng qí jié yú

燃燈佛前，得值八百四千萬億那由他諸
rán dēng fó qián dé zhí bā bǎi sì qiān wàn yì nà yóu tā zhū

佛，悉皆供養承事，無空過者；若復有
fó xī jiē gòng yǎng chéng shì wú kōng guò zhě ruò fù yǒu

人，於後末世，能受持讀誦此經，所得
rén yú hòu mò shì néng shòu chí dú sòng cǐ jīng suǒ dé

功德，於我所供養諸佛功德，百分不及
gōng dé yú wǒ suǒ gòng yǎng zhū fó gōng dé bǎi fēn bù jí

一，千萬億分、乃至算數譬喻所不能及
yī qiān wàn yì fēn nǎi zhì suàn shù pì yù suǒ bù néng jí

○」

「須菩提！若善男子，善女人，於後末
xū pú tí ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén yú hòu mò

世，有受持讀誦此經，所得功德，我若
shì yǒu shòu chí dú sòng cǐ jīng suǒ dé gōng dé wǒ ruò

具說者，或有人聞，心則狂亂，狐疑不
jù shuō zhě huò yǒu rén wén xīn zé kuáng luàn hú yí bù

信。須菩提！當知是經義不可思議，果
xìn xū pú tí dāng zhī shì jīng yì bù kě sī yì guǒ

報亦不可思議！」
bào yì bù kě sī yì

究竟無我分第十七

jiū jīng wú wǒ fēn dì shí qī

『成佛究竟，本無我相』
chéngfójiūjīng běnwúwǒxiàng

爾時，須菩提白佛言：「世尊！善男子
ěr shí xū pú tí bái fó yán shì zūn shàn nán zǐ

、善女人，發阿耨多羅三藐三菩提心，
shàn nǚ rén fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn

云何應住？云何降伏其心？」

yún hé yīng zhù yún hé xiáng fú qí xīn

佛告須菩提：「善男子、善女人，發阿

fó gào xū pú tí shàn nán zi shàn nǚ rén fā ā

耨多羅三藐三菩提心者，當生如是心：

nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn zhě dāng shēng rú shì xīn

我應滅度一切眾生。滅度一切眾生已

wǒ yīng miè dù yí qiè zhòng shēng miè dù yí qiè zhòng shēng yǐ

，而無有一眾生實滅度者。何以故？須

ér wú yǒu yí zhòng shēng shí miè dù zhě hé yǐ gù xū

菩提！若菩薩有我相、人相、眾生相

pú tí ruò pú sà yǒu wǒ xiàng rén xiàng zhòng shēng xiàng

、壽者相，則非菩薩。所以者何？須菩

shòu zhě xiàng zé fēi pú sà suǒ yǐ zhě hé xū pú

提！實無有法，發阿耨多羅三藐三菩提

tí shí wú yǒu fǎ fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí

心者。」

xīn zhě

「須菩提！於意云何？如來於燃燈佛所

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yú rán dēng fó suǒ

，有法得阿耨多羅三藐三菩提不？」

yǒu fǎ dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí fǒu

「不也，世尊！如我解佛所說義，佛於

bù yě shì zūn rú wǒ jiě fó suǒ shuō yì fó yú

燃燈佛所，無有法得阿耨多羅三藐三菩
rán dēng fó suǒ wú yǒu fǎ dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú

提。」
tí

佛言：「如是，如是！須菩提！實無有
fó yán rú shì rú shì xū pú tí shí wú yǒu

法，如來得阿耨多羅三藐三菩提。須菩
fǎ rú lái dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xū pú

提！若有法，如來得阿耨多羅三藐三菩
tí ruò yǒu fǎ rú lái dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú

提者，燃燈佛則不與我授記：『汝於來
tí zhě rán dēng fó zé bù yǔ wǒ shòu jì rǔ yú lái

世，當得作佛，號釋迦牟尼。』以實無
shì dāng dé zuò fó hào shì jiā móu ní yǐ shí wú

有法得阿耨多羅三藐三菩提，是故燃燈
yǒu fǎ dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shì gù rán dēng

佛與我授記，作是言：『汝於來世，當
fó yǔ wǒ shòu jì zuò shì yán rǔ yú lái shì dāng

得作佛，號釋迦牟尼。』何以故？如來
dé zuò fó hào shì jiā móu ní hé yǐ gù rú lái

者，即諸法如義。」
zhě jí zhū fǎ rú yì

「若有人言：如來得阿耨多羅三藐三菩
ruò yǒu rén yán rú lái dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú

提。須菩提！實無有法，佛得阿耨多羅

tí xū pú tí shí wú yǒu fǎ fó dé ā nòu duō luó

三藐三菩提。須菩提！如來所得阿耨多

sān miǎo sān pú tí xū pú tí rú lái suǒ dé ā nòu duō

羅三藐三菩提，於是中無實無虛。是故

luó sān miǎo sān pú tí yú shì zhōng wú shí wú xū shì gù

如來說：一切法皆是佛法。須菩提！所

rú lái shuō yī qiè fǎ jiē shì fó fǎ xū pú tí suǒ

言一切法者，即非一切法，是故名一切

yán yī qiè fǎ zhě jí fēi yī qiè fǎ shì gù míng yī qiè

法。」

fǎ

「須菩提！譬如人身長大。」

xū pú tí pì rú rén shēn zhǎng dà

須菩提言：「世尊！如來說：人身長大

xū pú tí yán shì zūn rú lái shuō rén shēn zhǎng dà

，則為非大身，是名大身。」

zé wéi fēi dà shēn shì míng dà shēn

「須菩提！菩薩亦如是。若作是言：我

xū pú tí pú sà yì rú shì ruò zuò shì yán wǒ

當滅度無量眾生，則不名菩薩。何以

dāng miè dù wú liàng zhòng shēng zé bù míng pú sà hé yǐ

故？須菩提！實無有法名為菩薩。是故

gù xū pú tí shí wú yǒu fǎ míng wéi pú sà shì gù

佛說一切法，無我、無人、無眾生、無
fó shuō yī qiè fǎ wú wǒ wú rén wú zhòng shēng wú

壽者。」

shòu zhě

「須菩提！若菩薩作是言：『我當莊嚴
xū pú tí ruò pú sà zuò shì yán wǒ dāng zhuāng yán

佛土』，是不名菩薩。何以故？如來說
fó tǔ shì bù míng pú sà hé yǐ gù rú lái shuō

：莊嚴佛土者，即非莊嚴，是名莊嚴
zhuāng yán fó tǔ zhě jí fēi zhuāng yán shì míng zhuāng yán

。」

「須菩提！若菩薩通達無我、法者，如
xū pú tí ruò pú sà tōng dá wú wǒ fǎ zhě rú

來說名真是菩薩。」

lai shuo ming zhen shi pu sa

一體同觀分第十八

yī tǐ tóngguān fēn dì shí bā

『 萬法歸一，更無異觀 』

wàn fǎ guī yī gèng wú yì guān

「 須菩提！於意云何？如來有肉眼不？

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu ròu yǎn fǒu

」

「 如是，世尊！如來有肉眼。」

rú shì shì zūn rú lái yǒu ròu yǎn

「 須菩提！於意云何？如來有天眼不？

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu tiān yǎn fǒu

」

「 如是，世尊！如來有天眼。」

rú shì shì zūn rú lái yǒu tiān yǎn

「 須菩提！於意云何？如來有慧眼不？

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu huì yǎn fǒu

」

「 如是，世尊！如來有慧眼。」

rú shì shì zūn rú lái yǒu huì yǎn

「 須菩提！於意云何？如來有法眼不？

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu fǎ yǎn fǒu

」

「如是，世尊！如來有法眼。」

rú shì shì zūn rú lái yǒu fǎ yǎn

「須菩提！於意云何？如來有佛眼不？」

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu fó yǎn fǒu

」

「如是，世尊！如來有佛眼。」

rú shì shì zūn rú lái yǒu fó yǎn

「須菩提！於意云何？如恆河中所有沙

xū pú tí yú yì yún hé rú héng hé zhōng suǒ yǒu shā

，佛說是沙不？」

fó shuō shì shā fǒu

「如是，世尊！如來說是沙。」

rú shì shì zūn rú lái shuō shì shā

「須菩提！於意云何？如一恆河中所有

xū pú tí yú yì yún hé rú yī héng hé zhōng suǒ yǒu

沙，有如是沙等恆河，是諸恆河所有沙

shā yǒu rú shì shā děng héng hé shì zhū héng hé suǒ yǒu shā

數，佛世界如是，寧為多不？」

shù fó shì jiè rú shì níng wéi duō fǒu

「甚多，世尊。」

shèn duō shì zūn

佛告須菩提：「爾所國土中，所有眾生
fó gào xū pú tí ěr suǒ guó tǔ zhōng suǒ yǒu zhòngshēng

，若干種心，如來悉知。何以故？如來
ruò gān zhǒng xīn rú lái xī zhī hé yǐ gù rú lái

說：諸心皆為非心，是名為心。所以者
shuō zhū xīn jiē wéi fēi xīn shì míng wéi xīn suǒ yǐ zhě

何？須菩提！過去心不可得，現在心不
hé xū pú tí guò qù xīn bù kě dé xiān zài xīn bù

可得，未來心不可得。」
kě dé wèi lái xīn bù kě dé

法界通化分第十九

fǎ jiè tōng huà fēn dì shí jiǔ

『法身遍界，通化無邊』
fǎshēnbiànjiè tōnghuàwúbiān

「須菩提！於意云何？若有人滿三千大
xū pú tí yú yì yún hé ruò yǒu rén mǎn sān qiān dà

千世界七寶，以用布施，是人以是因緣
qiān shì jiè qī bǎo yǐ yòng bù shī shì rén yǐ shì yīn yuán

，得福多不？」
dé fú duō fǒu

「如是，世尊！此人以是因緣，得福甚
rú shì shì zūn cǐ rén yǐ shì yīn yuán dé fú shèn

多。」

duō

「須菩提！若福德有實，如來不說得福

xū pú tí ruò fú dé yǒu shí rú lái bù shuō dé fú

德多；以福德無故，如來說得福德多。

dé duō yǐ fú dé wú gù rú lái shuō dé fú dé duō

」

離色離相分第二十

lí sè lí xiàngfēn dì èr shí

『色相皆妄，離妄見性』

sèxiàngjiēwàng líwàngjiànxìng

「須菩提！於意云何？佛可以具足色身

xū pú tí yú yì yún hé fó kě yǐ jù zú sè shēn

見不？」

jiàn fǒu

「不也，世尊！如來不應以具足色身見

bù yě shì zūn rú lái bù yīng yǐ jù zú sè shēn jiàn

。何以故？如來說：具足色身，即非具

hé yǐ gù rú lái shuō jù zú sè shēn jí fēi jù

足色身，是名具足色身。」

zú sè shēn shì míng jù zú sè shēn

「須菩提！於意云何？如來可以具足諸

xū pú tí yú yì yún hé rú lái kě yǐ jù zú zhū

相見不？」

xiàng jiàn fǒu

「不也，世尊！如來不應以具足諸相見

bù yě shì zūn rú lái bù yīng yǐ jù zú zhū xiàng jiàn

。何以故？如來說：諸相具足，即非具

hé yǐ gù rú lái shuō zhū xiàng jù zú jí fēi jù

足。是名諸相具足。」

zú shì míng zhū xiàng jù zú

非說所說分第二十一

fēi shuō suǒ shuō fēn dì èr shí yī

『法無可說，所說非法』

fǎ wú kě shuō suǒ shuō fēi fǎ

「須菩提！汝勿謂如來作是念：『我當

xū pú tí rǔ wù wèi rú lái zuò shì niàn wǒ dāng

有所說法。』莫作是念。何以故？若人

yǒu suǒ shuō fǎ mò zuò shì niàn hé yǐ gù ruò rén

言：如來有所說法，即為謗佛，不能解

yán rú lái yǒu suǒ shuō fǎ jí wéi bàng fó bù néng jiě

我所說故。須菩提！說法者，無法可說

wǒ suǒ shuō gù xū pú tí shuō fǎ zhě wú fǎ kě shuō

，是名說法。」

shì míng shuō fǎ

爾時，慧命須菩提白佛言：「世尊！頗

ěr shí huì mìng xū pú tí bái fó yán shì zūn pō

有眾生，於未來世，聞說是法，生信

yǒu zhòng shēng yú wèi lái shì wén shuō shì fǎ shēng xìn

心不？」

xīn fǒu

佛言：「須菩提！彼非眾生，非不眾

fó yán xū pú tí bǐ fēi zhòng shēng fēi bù zhòng

生。何以故？須菩提！眾生眾生者，

shēng hé yǐ gù xū pú tí zhòng shēng zhòng shēng zhě

如來說非眾生，是名眾生。」

rú lái shuō fēi zhòng shēng shì míng zhòng shēng

無法可得分第二十二

wú fǎ kě dé fēn dì èr shí èr

『悟性空故，無法可得』

wù xìng kōng gù wú fǎ kě dé

須菩提白佛言：「世尊！佛得阿耨多羅

xū pú tí bái fó yán shì zūn fó dé ā nòu duō luó

三藐三菩提。為無所得耶？」

sān miǎo sān pú tí wéi wú suǒ dé yé

佛言：「如是，如是。須菩提！我於阿
fó yán rú shì rú shì xū pú tí wǒ yú ā

耨多羅三藐三菩提乃至無有少法可得，
nòu duō luó sān miǎo sān pú tí nǎi zhì wú yǒu shǎo fǎ kě dé

是名阿耨多羅三藐三菩提。」
shì míng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí

淨心行善分第二十三

jìng xīn xíng shàn fēn dì èr shí sān

『以清淨心，行諸善法』
yǐ qīng jìng xīn xíng zhū shàn fǎ

「復次，須菩提！是法平等，無有高下
fù cì xū pú tí shì fǎ píng děng wú yǒu gāo xià

，是名『阿耨多羅三藐三菩提』；以無
shì míng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yǐ wú

我、無人、無眾生、無壽者，修一切善
wǒ wú rén wú zhòng shēng wú shòu zhě xiū yī qiè shàn

法，則得阿耨多羅三藐三菩提。須菩提
fǎ zé dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xū pú tí

！所言善法者，如來說即非善法，是名
suǒ yán shàn fǎ zhě rú lái shuō jí fēi shàn fǎ shì míng

善法。」
shàn fǎ

福智無比分第二十四

fú zhì wú bǐ fēn dì èr shí sì

『福智甚大，無物可比』

fúzhìshèndà wúwùkěbǐ

「須菩提！若三千大千世界中，所有諸

xū pú tí ruò sān qiān dà qiān shì jiè zhōng suǒ yǒu zhū

須彌山王，如是等七寶聚，有人持用布

xū mí shān wáng rú shì děng qī bǎo jù yǒu rén chí yòng bù

施；若人以此《般若波羅蜜經》，乃至

shī ruò rén yǐ cǐ bō rě bō luó mì jīng nǎi zhì

四句偈等，受持讀誦，為他人說，於前

sì jù jì děng shòu chí dú sòng wéi tā rén shuō yú qián

福德百分不及一，百千萬億分、乃至算

fú dé bǎi fēn bù jí yī bǎi qiān wàn yì fēn nǎi zhì suàn

數譬喻所不能及。」

shù pì yù suǒ bù néng jí

化無所化分第二十五

huà wú suǒ huà fēn dì èr shí wǔ

『 聖凡同性，化無所化 』

shèngfántóngxìng huàwúsuǒhuà

「 須菩提！於意云何？汝等勿謂如來作

xū pú tí yú yì yún hé rǔ děng wù wèi rú lái zuò

是念：『我當度眾生。』須菩提！莫作

shì niàn wǒ dāng dù zhòng shēng xū pú tí mò zuò

是念。何以故？實無有眾生如來度者。

shì niàn hé yǐ gù shí wú yǒu zhòng shēng rú lái dù zhě

若有眾生如來度者，如來則有我、人

ruò yǒu zhòng shēng rú lái dù zhě rú lái zé yǒu wǒ rén

、眾生、壽者。須菩提！如來說：『有

zhòng shēng shòu zhě xū pú tí rú lái shuō yǒu

我者，則非有我，而凡夫之人以為有我

wǒ zhě zé fēi yǒu wǒ ér fán fū zhī rén yǐ wéi yǒu wǒ

。』須菩提！凡夫者，如來說則非凡夫

xū pú tí fán fū zhě rú lái shuō zé fēi fán fū

，是名凡夫。」

shì míng fán fū

法身非相分第二十六

fǎ shēn fēixiàngfēn dì èr shí liù

『清淨法身，非屬相貌』
qīngjìngfǎshēn fēishǔxiàngào

「須菩提！於意云何？可以三十二相觀

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ sān shí èr xiàng guān

如來不？」

rú lái fǒu

須菩提言：「如是！如是！以三十二相

xū pú tí yán rú shì rú shì yǐ sān shí èr xiàng

觀如來。」

guān rú lái

佛言：「須菩提！若以三十二相觀如來

fó yán xū pú tí ruò yǐ sān shí èr xiàng guān rú lái

者，轉輪聖王則是如來。」

zhě zhuǎn lún shèng wáng zé shì rú lái

須菩提白佛言：「世尊！如我解佛所說

xū pú tí bái fó yán shì zūn rú wǒ jiě fó suǒ shuō

義。不應以三十二相觀如來。」

yì bù yīng yǐ sān shí èr xiàng guān rú lái

爾時，世尊而說偈言：

ěr shí shì zūn ér shuō jī yán

「若以色見我，以音聲求我，

ruò yǐ sè jiàn wǒ yǐ yīn shēng qiú wǒ

是人行邪道，不能見如來。」

shì rén xíng xié dào bù néng jiàn rú lái

無斷無滅分第二十七

wú duàn wú miè fēn dì èr shí qī

『依法修持，不應斷滅』

yī fǎ xiū chí bù yīng duàn miè

「須菩提！汝若作是念：『如來不以具

xū pú tí rǔ ruò zuò shì niàn rú lái bù yǐ jù

足相故，得阿耨多羅三藐三菩提。』須

zú xiāng gù dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xū

菩提！莫作是念：『如來不以具足相故

pú tí mò zuò shì niàn rú lái bù yǐ jù zú xiāng gù

，得阿耨多羅三藐三菩提。』」

dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí

「須菩提！汝若作是念，發阿耨多羅三

xū pú tí rǔ ruò zuò shì niàn fā ā nòu duō luó sān

藐三菩提心者，說諸法斷滅。莫作是念

miǎo sān pú tí xīn zhě shuō zhū fǎ duàn miè mò zuò shì niàn

！何以故？發阿耨多羅三藐三菩提心者

hé yǐ gù fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn zhě

。於法不說斷滅相。」

yú fǎ bù shuō duàn miè xiàng

不受不貪分第二十八

bù shòu bù tān fēn dì èr shí bā

『一塵不染，何貪何受』

yīchénbùrán hétānhéshòu

「須菩提！若菩薩以滿恆河沙等世界七

xū pú tí ruò pú sà yǐ mǎn héng hé shā děng shì jiè qī

寶持用布施；若復有人，知一切法無我

bǎo chí yòng bù shī ruò fù yǒu rén zhī yī qiè fǎ wú wǒ

，得成於忍，此菩薩勝前菩薩所得功德

dé chéng yú rěn cǐ pú sà shèng qián pú sà suǒ dé gōng dé

。何以故？須菩提！以諸菩薩不受福德

hé yǐ gù xū pú tí yǐ zhū pú sà bù shòu fú dé

故。」

gù

須菩提白佛言：「世尊！云何菩薩不受

xū pú tí bái fó yán shì zūn yún hé pú sà bù shòu

福德？」

fú dé

「須菩提！菩薩所作福德，不應貪著。

xū pú tí pú sà suǒ zuò fú dé bù yīng tān zhuò

是故說不受福德。」

shì gù shuō bù shòu fú dé

威儀寂靜分第二十九

wēi yí jì jìng fēn dì èr shí jiǔ

『真性寂靜，不假威儀』

zhēnxìngjìjìng bùjiǎwēiyí

「須菩提！若有人言：如來若來若去，

xū pú tí ruò yǒu rén yán rú lái ruò lái ruò qù

若坐若臥，是人解我所說義。何以故

ruò zuò ruò wò shì rén bù jiě wǒ suǒ shuō yì hé yǐ gù

？如來者，無所從來，亦無所去，故名

rú lái zhě wú suǒ cóng lái yì wú suǒ qù gù míng

如來。」

rú lái

一合理相分第三十

yī hé lǐ xiāngfēn dì sān shí

『一合之理，實無有相』

yī hé zhī lǐ shí wú yǒu xiàng

「須菩提！若善男子、善女人，以三千

xū pú tí ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén yǐ sān qiān

大千世界碎為微塵，於意云何？是微塵

dà qiān shì jiè suì wéi wēi chén yú yì yún hé shì wēi chén

眾寧為多不？」

zhòng níng wéi duō fǒu

須菩提言「甚多，世尊！何以故？若是

xū pú tí yán shèn duō shì zūn hé yǐ gù ruò shì

微塵眾實有者，佛則不說是微塵眾。所

wēi chén zhòng shí yǒu zhě fó zé bù shuō shì wēi chén zhòng suǒ

以者何？佛說微塵眾，則非微塵眾，是

yǐ zhě hé fó shuō wēi chén zhòng zé fēi wēi chén zhòng shì

名微塵眾。」

míng wēi chén zhòng

「世尊！如來所說三千大千世界，則非

shì zūn rú lái suǒ shuō sān qiān dà qiān shì jiè zé fēi

世界，是名世界。何以故？若世界實有

shì jiè shì míng shì jiè hé yǐ gù ruò shì jiè shí yǒu

者，則是一合相。如來說一合相，則非

zhě zé shì yī hé xiàng rú lái shuō yī hé xiàng zé fēi

一合相，是名一合相。」

yī hé xiāng shì míng yī hé xiāng

「須菩提！一合相者，則是不可說；但

xū pú tí yī hé xiāng zhě zé shì bù kě shuō dàn

凡夫之人貪著其事。」

fán fū zhī rén tān zhuō qí shì

知見不生分第三十一

zhī jiàn bù shēng fēn dì sān shí yī

『如此知見，法相不生』

rú cǐ zhī jiàn fǎ xiāng bù shēng

「須菩提！若人言：佛說我見、人見、

xū pú tí ruò rén yán fó shuō wǒ jiàn rén jiàn

眾生見、壽者見。須菩提！於意云何？

zhòng shēng jiàn shòu zhě jiàn xū pú tí yú yì yún hé

是人解我所說義不？」

shì rén jiě wǒ suǒ shuō yì fǒu

「不也，世尊！是不解如來所說義。」

bù yě shì zūn shì rén bù jiě rú lái suǒ shuō yì

何以故？世尊說我見、人見、眾生見、

hé yǐ gù shì zūn shuō wǒ jiàn rén jiàn zhòng shēng jiàn

壽者見，即非我見、人見、眾生見、壽

shòu zhě jiàn jí fēi wǒ jiàn rén jiàn zhòng shēng jiàn shòu

者見，是名我見、人見、眾生見、壽者
zhě jiàn shì míng wǒ jiàn rén jiàn zhòng shēng jiàn shòu zhě

見。」

jiàn

「須菩提！發阿耨多羅三藐三菩提心
xū pú tí fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn

者，於一切法，應如是知，如是見，
zhě yú yī qiè fǎ yīng rú shì zhī rú shì jiàn

如是信解，不生法相。須菩提！所言
rú shì xìn jiě bù shēng fǎ xiàng xū pú tí suǒ yán

法相者，如來說即非法相，是名法相。」
fǎ xiàng zhě rú lái shuō jí fēi fǎ xiàng shì míng fǎ xiàng

應化非真分第三十二

yīng huà fēi zhēn fēn dì sān shí èr

『應現設化，亦非真實』
yīng xiàn shè huà yì fēi zhēn shí

「須菩提！若有人以滿無量阿僧祇世界
xū pú tí ruò yǒu rén yǐ mǎn wú liàng ā sēng qí shì jiè

七寶，持用布施；若有善男子、善女人
qī bǎo chí yòng bù shī ruò yǒu shàn nán zi shàn nǚ rén

，發菩提心者，持於此經，乃至四句偈
fā pú tí xīn zhě chí yú cǐ jīng nǎi zhì sì jù jì

等，受持讀誦，為人演說，其福勝彼。

děng shòu chí dú sòng wéi rén yǎn shuō qí fú shèng bǐ

云何為人演說，不取於相，如如不動。

yún hé wéi rén yǎn shuō bù qǔ yú xiāng rú rú bù dòng

何以故？」

hé yǐ gù

「一切有為法，如夢幻泡影，

yí qiè yǒu wéi fǎ rú mèng huàn pào yǐng

如露亦如電，應作如是觀。」

rú lù yì rú diàn yīng zuò rú shì guān

佛說是經已，長老須菩提及諸比丘、比

fó shuō shì jīng yǐ zhǎng lǎo xū pú tí jí zhū bǐ qiū bǐ

丘尼、優婆塞、優婆夷、一切世間天、

qiū ní yōu pō sè yōu pō yí yí qiè shì jiān tiān

人、阿修羅，聞佛所說，皆大歡喜，信

rén ā xiū luó wén fó suǒ shuō jiē dà huān xǐ xìn

受奉行。

shòu fèng xíng